

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLozsvÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. helyéig. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppel Alajosnál (Wallzeile 22. sz.) Rudolf Mosse-ol. Zeitungs-Agent.

Nyitlertti cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előzetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Pénzügyeinkről.

(Ss.) Pénzügyi helyzetünk képe, a mint azt az 1872-re előterjesztett költségvetés mutatja — kevéssé örvendeztető, hisz félszáz millióra megy a deficit, melyet valamennyi czímen bekapott jövedelmek felett különböző kölcsön által kell fedeznünk.

Első tekintetre a dolgok ily állapota nem igen biztató s a malomlati politikusok hamar reá mondhatják: ime 5 évi parlamentarizmus kormányzás által és után oda vitte a deák-párti kormány, hogy 50 millió deficitet közzönt be azon perczen, a mint megszűnik indemny-tast kért s valahára maga idejében terjeszti elő a költségvetést.

A nagy deficitet bizony semmi okoskodással sem lehet elvitálni, szép beszéddel fedezni, bár mennyire is hangsúlyoznók azt, hogy a nagy deficitet egyszerre látjuk azt is, ugyan a költségvetésből, hogy az ország integritása helyreállított.

Ez az utóbbi tény mindenestre alkalmas önbizalmunkat növelni s így aztán alkalmat veszünk magunknak a dolgok mélyére tekinteni.

Azt kérdezzük magunktól: ugyan mi okozza e nagy deficitet?

A felelet legelőbb is a határörvidékre mutat. Pár millió magyar állampolgár vétett ki a soldatesa főhatósága alól, s részeseül ezután az alkotmányos kormányzat áldásaiban és a mi a legfőbb: e polgárosítás állítja helyre országunk integritását. Ez örvendetes átalakulással szemben vajjon jágathat-e valaki azon, hogy a határörvidék magyar kormányzat alá kerülése által 2¹/₂ millióval növekszik Magyarország kiadása, melyet a határörvidék jövedelmei nem fedeznek, s hogy e felett még a polgári berendezésre is nagy költséget kell fordítania. Bizony az ilyen viszonyok rendezése körül nem lehet fukarul gazdálkodni, s itt nemcsak a számoló mesternek, de az előrelátó s magasabb szempontból kiinduló államférfi kezének is kell működnie. Már ha ezt figyelembe vesszük, úgy legkevésbé sem fogunk zúgolódni azért, hogy a deák-párti kormány nem hagyta még hosszabb ideig a közös hadügyiség kormányza alatt a magyar határörvidéket, bár ez által csak saját költségeink szaporodtak egyelőre. Ez zavarta meg most a rendes bevételek és kiadások közt már helyreállt egyensúlyt, s azt eszközöl, hogy 5³/₁₀ millió fölösleg helyett 4¹/₁₀ millió hiányt mutat fel a rendes bevételek és kiadások összevetése.

Ha végigtekintünk azon positiokon, a melyek a tetemesb kiadásokat eredményezik, ott találjuk ép a közügyi quota emelkedését ismét a határörvidék miatt, s ugyan e neven a nyugdíjak szaporodását; az országgyűlés költségeire is több van 1872-re praeliminálva.

A horvát-szlavon beligazgatás is 2 millióval többbe kerülend Magyarországnak 1872-ben ép a határörvidék polgárosítása miatt; ez is egy argumentum lehet a tulzó horvát nemzeti párt előtt arra, hogyan bának a magyar kormány a horvátokkal, s hogy saját megterhelésével igyekszik e társországot emelni.

Ennek bizony nemcsak mi hanem a horvátok is örülhetnek. Ép úgy meglepődéssel olvassuk a költség-számítás pontozatai közt azt, hogy a honvédelmi intézmény fejlesztésére 1872-ben 1¹/₁₀ millióval több fog fordíttatni, s hogy e kiadásokat a dandárkeretek felállítására, a fő- és altiszti iskolázások gyakoribbá tétele, több szorolóéves beszerzése okozzák.

Vagy van-e valaki, a ki közigazgatásunk és igazságszolgáltatásunk hiányait ismerve, fájdalmasan érintnének az által, hogy a bel- és igazságügyi költségvetés 1872-re 3²/₁₀ milliónyi emelkedést mutat, ha hiszi, várja és meg van győződve arról, hogy ez által valódi reformot, javulást tapasztalunk az államkormányzat e két főágában?

Avagy fennakad-e valaki azon, ha a pénzügyminiszterium 4⁴/₁₀ millióval kér többet a catastro és az adóhivatalok újraszervezésére a határörvidéken felállítandó vámb- és adóösszege az államerdők és állambányák jobb berendezésére?

Valóban, ha látjuk, hogy költségeink szaporodását főleg jótékony, sőt a kulturális igényeivel és jellegével összeforrt intézmények behozatala, reformja által követelt beruházások okozzák, hogy productív célokra 1872-ben 10 millióval több fog fordíttatni mint a jelen évben; ha látjuk, hogy országunk integritása tényleg is helyreállítván, pár millió honfitársunk szabadult a katonai kormány alól; hogy országos kormányzatunk roszdás gépezetének kijavítása okozta a legtöbb költséget s hogy kétszer annyi számmittatván fel vasutak kamatozására, ez által nemzetgazdasági érdekeink nyereendnek nagyobb lendületet s az ország iparát, kereskedelmét, gazdaságát egyetemesen emelvén az egyes polgároknak is megfordítják a nagyobb adóterheket: — ha ezeket mind számbavesszük, nem fogunk az 50 milliói deficitől szerfelett megriadni, hanem be fogjuk ismerni azt, hogy egy új gazdának, mint a milyen ez a mi parlamentarizmusban ifjú Magyarországnak sok olyan költsékezése akad, a mire alig számított, kivált ha a bel- és külviszonyok kényszerhelyezete diktálja azokat az ország zsebére. Mondjanak tehát bátmít azok a malomlati

politikusok, az 1872-ki költségvetésben találunk ugyan deficitet is, de igen bizonyítékot arra is, hogy a deák-párti kormány az országot erőben és jóllemben gyarapítani igyekszik s ez a legjobb indoklás és mentés a milliók kiadására.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Bécs. Az alsó-ausztriai Landtag valamennyi kormányelőterjesztés felett napirendre tér; saját maga alkotta törvénnyel a választói censust 10 frtban állapítja meg. Az „Öst. Jour.” írja: a birodalmi kancellár és Hohenwart grófnak nyíltan hadat izentek.

Laibach. Valamennyi német város helyesli az alkotmányhü követek kilépését a Landtagból.

Versailles. Don Carlos oda utasított, vonuljon a Loire mögé, vagy távozzék Frankhonból.

Szt-Pétervár. Samil halálán van.

Prága. A csehországi német városok helyeslik a követek kilépését; a cseh városok világítanak örömkben.

Odessa. Nikolajeffbe parancs ment, 3 pánczélos fregatot azonnal kiépíteni, más kettőt felszerelni.

Ausztria politikai helyzetéről.

Bécs, sept. 18.

A mai „Wiener Abp.” „A helyzet” feliratu cikkében megvilágítja azon indokokat, melyekkel a brünni linzi, laibachi és prágai tartománygyűlések minoritásai a tárgyalásokról való elmaradásukat motiválják. A cikk a cseh tartománygyűlési minoritás nyilatkozatának tarthatlanságát, alkotmányellenességét és illoyal-tását fejtegeti.

A „W. Abp.” a csehtartománygyűléshez intézett kir. leirat vezérméjét oda magyarázza, hogy a császár — a Csehország és a monarchia többi országoi közt régóta uralkodó alkotmányviszályt kiegyenlítő — felhívja a cseh tartománygyűlést, hogy Csehországgal jogi viszonyait koherensül, az ország jogainak megfelelő módon rendezze.

E mellett azonban azon határozott feltételt szabatik, hogy ez által a birodalom többi országoi jogainak nem lehetnek praedjudikálni, és utalván az államalapítványra, mint ezen jogok forrására, egyttal kijelöltetik az ut, melyen a végleges rendezkedés elérhető.

A „W. Abp.” kimutatja, hogy a kir. leiratot helytelenül és önkényesen magyarázták, minthogy a német-cseh képviselők nem voltak kellő figyelemmel azon feltétel iránt, melyhez a kir. leirat szabatos alapesmélje fűzve van, — ezen feltétel: azon lehetőség megadása, hogy a fennálló alkotmányjog a királyságok és országok jogaival és így Csehország igényeivel is összhangzásba hozassék.

Az államalapítványok egész terjedelemben való érvényessége a leiratban semmi tekintetben sem vonaték kétségbe; most csak arról van szó, hogy Csehország jogosult kívánalmait az alkotmány szempontjából kiéle-gíttessenek.

Ezen kívánalmakat a cseh tart.-gyűlésnek kell formulálnia, és felettök a bir. tanács döntend. Minthogy az államjogi ellenzék eddig makacsul vonakodott követeléseit alkotmányos téren nyilvánítani, a királyi leirat alkalmat kívánt adni a cseh tart.-gyűlésnek, igényeinek ily módon való formulázására, és ezzel az államjogi actiót azon pályára terelni, a melyen azt a bir. tanács ismételtén látni akarta.

A „W. Abp.” utal a német cseh követek elhatározásában lévő ellenmondásra. Hangsúlyozza, hogy az alkotmányra tett eskü kötelezi őket a tart.-gyűlésben való jelenlételre, az alkotmányos jogok megvédése végett, melyek a királyi leirat által újabb szentesítést nyertek.

Végül visszautasítja azon vádat, hogy a kormány az alkotmányt mellőzni és annak korlátait keresztültörni akarta volna. A kormány programja ma is az, a mely volt hivatalba lépéskor: Állandó alkotmányjog, melynek folytonossága nem szakítható meg a nélkül, hogy az egész közjogi állapot zavarba ne döntessék.

A „W. Abp.” minden érdekelt részről fel van halmazva azon nyilatkozatra, hogy a „Pesther Lloyd” bécsi jelentése, mintha Hohenwart a tart.-gyűlések megnyitása előtt felkérte volna Beust grófot, hogy egy a külföldi hatalmakhoz intézendő exposéban a jelenlegi ministerium politikáját fejtsék ki, s a nemzetiségek kibékítése céljából hozzon abba világosságot, és a birodalom újja alakítását definiálja, — és mintha Beust e kívánságot kerekén megtagadta volna, teljes koholmány.

Államköltségvetés a magyar korona országai részére az 1872. évre.

I. Rendes kiadások: A királyi udvartartás költsége 3.650,000 ft. Ö Felső kabinet irodája költségei 61,395 ft. A főrendiház, képviselőház és delegáció költségei 1.000,000 ft. Községi kiadások 25,591,214 ft.

Az 1849-től 1867-ig tetteleg fennállott központi kormány közgeinek nyugdíjai 270,000 ft. A magyar miniszteriumok nyugdíjai 2.591,767 ft. Államadóssági járulékok 32,723,200 ft. Horvát-, Szlavonországok beligazgatási szükségletei 4,272,000 ft. Fiume 85,120 ft. Állami számvöröszék 150,000 ft. Miniszterelnökség 329,180 ft. Ö felsége személye körüli miniszterium 66,384 ft. Horvát-, Szlavon-, Dalmát-miniszterium 46,800 ft. Belügyminiszterium 2,342,931 ft. Pénzügyminiszterium 48,724,476 ft. Közmunka- s közlekedési miniszterium 5,536,088 ft. Kereskedelmi miniszterium 10,209,439 ft. Vallás- és közoktatásügyi miniszterium 3,105,711 ft. Igazságügyminiszterium 10,190,094 ft. Honvédelmi miniszterium 6,690,652 ft. Rendes kiadások összege 157,636,451 ft.

II. Rendkívüli kiadások: Községi kiadások 4,309,499 ft. Miniszterelnökség 50,000 ft. Ö felsége személye körüli miniszterium 3000 ft. Belügyminiszterium 628,560 ft. Pénzügyminiszterium 19,874,774 ft. Közlekedési miniszterium 44,997,872 ft. Kereskedelmi miniszterium 1,946,674 ft. Cultusminiszterium 563,269 ft. Igazságügyminiszterium 472,700 ft. Honvédelmi miniszterium 2,684,000 ft. Rendkívüli kiadások összege 75,530,348 ft.

III. Rendes bevételek: Ö felsége személye körüli miniszterium 840 ft. Belügyminiszterium 108,759 ft. Pénzügyminiszterium 143,539,299 ft. Közlekedési miniszterium 92,293 ft. Kereskedelmi miniszterium 8,703,983 ft. Cultusminiszterium 269,369 ft. Igazságügyi miniszterium 60,529 ft. Rendes bevételek összege 152,775,002 ft.

IV. Rendkívüli bevételek: Belügyminiszterium 55,616 ft. Pénzügyminiszterium 7,170,971 ft. Közlekedési miniszterium 22,163,448 ft. Cultusminiszterium 11,400 ft. Rendkívüli bevételek összege 28,401,435 ft.

V. Hitel s pénztár műveleti kiadások összesen 59,048,911 ft.

VI. Hitel s pénztár műveleti bevételek összesen 57,448,390 ft. E szerint az összes kiadások 292,215,710 forint. Az összes bevételek 239,624,827 forint. Hiány 52,590,883 forint.

Román vasut, Bismarck politika.

A Timesnek Berlinből a rumán kérdésre vonatkozólag távsürgönyözik: Egy bukarestben intézett jegyzékben a porta rosza a rumán kormány kísérletét, a német birodalommal közvetlen érintkezésbe lépni, és sürgeti a vasutépítésiügy rendezését, miután ez, ha politikai kérdéssé fajulna, a hercegségekre veszélyes következményt lenne. A francia kormány — teszi hozzá a jelentést tevő — úgy látszik látortija a rumánokat, hogy a német követeléseket visszautasítsák.

A „Daily News” is foglalkozik a rumán kérdéssel, de más alakban. E lap így ír: Bár mit mondanak, három hét óta azon nézet támogatásául, hogy Bismarck herceg Ausztriával szövetségbe, Oroszországot Német-honra nézve hosszú időre veszélytelenné teendő, annyi bizonyos, hogy Bismarck herceg politikája sokkal egyszerűbb és közvetlenebb volt, mint gyanított. Oda törekedett, hogy a győzelem prestige-ét kormányra részére egy diplomatiail s a rumán kötvények német birtokosai részére anyagi előnyt szerezzen. Kormányza oda törekedett, hogy Európa főúdvait reá bírja, miszerint esatlakozzanak azon lépésekhez, melyeket a portánál tett, hogy ez a rumán kötvény birtokosainak ügyét felkarolja. Mint a fenti távsürgöny mutatja, e lépések nem voltak hatálytalanok.

Osztrák Landtagok.

Brünn, sept. 18. A tartománygyűlés a 33. alkotmányhü képviselő nyilatkozata felett a napirendre tétést határozta el.

Laibach, sept. 18. Az országos bizottmány azt indítványozta, hogy oly törvény hozassék, mely szerint azon képviselők kik elegendő igazolás nélkül vonakodnak a tartománygyűlésben megjelenni, — követi megbízatásukat, elvesztik. Az országos elnök, a kormány nevében kételyét fejezi ki, ha vajjon a tartománygyűlés képes-e ezen kérdésben törvényesen határozni, minthogy az ide megkivántató ³/₄ többsége a képviselőknek nincs jelen. Ennek dacára a törvény 2-ik és 3-ik olvasásában elfogadtatott. Costa feliratot indítványoz a császárhoz.

Lemberg, sept. 18. A tartománygyűlés elfogadta Smolkának a felirat iránti indítványát. Ellene mintegy 20 ruthen szavazott. A felirati bizottmány azonnal meg is választotta.

Lembergben a tartománygyűlés 16-iki ülésében a kormány képviselője, Bartmanki válaszol Karinski interpellációjára, a népiszkolák újraszervezése iránt a tartományi iskolatanács által kidolgozott törvényjavaslat előterjesztése tárgyában, s megígéri a mielőbbi elintézés, noha annak a kötvény részére a jelen ülésszak alatt, annak rövid tartama miatt lehetetlen. Több új választás igazoltatott. Demkow ruthen paraszt megválasztása érvénytelennek nyilvánított.

A „Wiener Abendpost” sept. 16-ról ezeket írja:

Az ép oly fontos, mint alaptalan távolmaradásait sok képviselőnek a linzi, brünni és laibachi tartománygyűlésről tegnap tisztán tárgyalagos szempontból itéljük meg. A krakkói „Czas” ma lapjában erre vonatkozólag politikai bírálatba bocsátkozik, mely tárgyalgosságánál fogva mint nem német lap, annál nagyobb figyelmet érdemel a német lapok részéről. A „Czas” ugymond, nem érti a német képviselők ezen lépését, „mert feltéve azt, hogy a német képviselők a „Reichsrathban” kisebbségben volnának, úgy kisebbségük sokkal imposausabb, semhogy lemondjanak azon befolyásról, melyet kifejtethének és kell is, hogy gyakoroljanak. A németek nem fognak és ne mondjanak le azon befolyásról, mely őket Ausztriában joggal megilleti; nem teszik ki magukat sem az immár kivított helyzetük veszteségének, sem annak, mit reakciónak neveznek, szóval erejük és állásuk öntudatában kitartással lesznek, melyből kiszorítják őket senki sem akarja, annyival is inkább kitartással lesznek, mivelhogy gr. Hohenwarth Salzburgban történt megjelenésével bebizonyította, hogy politikai törekvése a német-ausztriai külügyi politikával semmiképpen ellenkezésben. A képviselők közül távol maradni, annyit jelent, mint Ausztriát gyengíteni, s nem egy gyengített, hanem erősült Ausztriára van a külügyi német politikának szüksége, melyre különben is oly gyakran hivatkozik az alkotmánypárt.

Mint Prágából 16-ról jelentik, a „Politik” s a „Pokrok” megelégedésüket nyilvánítják az új választási rend s a nemzetiségi törvény fölött. — A „Politik” számitása szerint a városi kerületekben 42 cseh és 29 német képviselőt lehetne számitni. A falusi községek 60 cseh és 31 német követet, s a nagy ipar 4 cseh és 4 német követet küldenek. Tehát 106 cseh, 64 német követ, s ezekhez 70 nagybirtokos s 4 püspöki virszavazat lenne.

Czernovitzban a tartománygyűlés 16-iki ülésében Hormuzaki azt indítványozta, hogy a császárhoz felirat intézessék.

Róma az osztrák választásokról.

△ „Osservatore Romano” a római curia közlönye az osztrák választásokról szólva azokat „oly fontos ténynek nevezi, mely Európa jövő állapotára igen nagy befolyással lesz.” Azután így folytatja: „Ausztriában végre álltatták az államra nézve szükségét ama parlamenttől szabadulni, mely kényszeríté a kormányt a concordatum megszüntetésére, egyházzal erőszakoskodás és önkénykedésre, a rend és közbekezelés ellenségei üzelmeinek túrsására, s pillanatnyi kísérletekkel és általán segédesszűkökkel fáradalmas magafentartásra, miáltal az állam egysége felbomlott s minden ereje elforgácsoltott. Alaposan várható, hogy a kormánykorok végre elhatározzák, miszerint az állam fenntartásán s nemzeti ujászületésén erőlyesen működni, s elhagyván a fejletlenkedő istentelen politikát, feltétlenül ama régi és igaz államtudományhoz visszatérnie kell, mely az eglyt tiszteli és vallja, s ép ezért már maga is biztos és tartós béke és rend. — A jövőre keil bizni, vajjon e nemes kezdeményezésnek, mely a trónról ered, a választók érdeke és jóakarata megfelelt-e vagy pedig a modern civilizatio apostolainak itt és máshol is üzött gonosz jatekai a nép hatalmas törekvését, mely emelkedni akar, még egyszer elfojtják-e. Eddig azonban minden szép jövőt gyanított; mind a kath. párt erlye, figyelmé és egysége, mely ifjú erőben és bátran jelent meg a választáson, mind Beust bolygóinak kétségbeeset jajveszékése, kik előre látják kikerülhetlen bukását, bztos reményt keltenek, hogy a válságok, a politikai harcok és tévelygések ideje letelt és Ausztria ismét azon magasságra lép, melyről az összeesküvések, belzavarok és a kárhozatos a katolikus befolyások letaszíták.”

A nemzetközi béke és szabadság liga felhívása.

A nemzetközi béke és szabadság liga e hó 28. és 29-én tartja congressusát Lausanneban. A helyi bizottmány kibocsátá a meghívást. Ennek közetkező teteleit említjük fel:

„Azon rendkívüli helyzetnél fogva, melyben van Európa most nem szükség figyelmünket e congressus fontosságára fordítani. Több min egy év előtt mogmutatták az események, hogy Európa népei csak akkor állhatnak ellen a despotismusnak és a háború iszonyait csak akkor kerülhetik ki, ha oly intézmények alakítására egyesülnek, melyek által sorsuknak urává lesznek.

Teljes bizalommal hívjuk meg önt e gyűlésre, melynek az 5 év előtt megkezdett és a dynastikus érdekekből kezdett vállalatok által félbeszakított művet tovább folytatassuk.

Ligánk végcélja, mint már 1869-iki meghívásunkban kimondott: Európa népeinek föderalistikus szövetsége.

Müködési eszközeink csak is egyedül a sajtó, a szabad szó és nyilvános gyűlések.

Az állandó sereget nemzetiséggé kell alakítani; az egyházat az államtól és oskolától el kell választani, a nők egyenjoguságát érvényre kell juttatni; a társadalmi

kérdést a tanítás s nevelés javítása s általánosítása, ugy-
szint a productiv társulatok elősegítése által kell meg-
oldani azon elv elismerése mellett, hogy a tulajdon az
egyén és cooperatív munkából ered; általában a polgá-
roknak az igazságosság szerint egyenlő jogot kell juttatni:
ezek azon kérdések, a melyeket a liga addig congres-
susain s közlőnyeiben részletes vita alá bocsátott s a
melyeknek megvalósítására törekedett."

A program szerint a congressus különösen kö-
vetkező tárgyakkal fog foglalkozni: socialis kérdés, ok-
tatás, nevelés, szabad kereskedés; keleti és lengyel-
kérdés; politikai s nemzetközi jog; decentralisatio, foe-
deratio, annexio és hódítások, az elsass-lotharingiai
kérdés.

KÜLFÖLDI HIREK.

Az orosz hadügyi reformokkal foglalkozó bizott-
ságok a minap tartott közgyűlésükben elhatározták, hogy
a katonaszkolák kötelezettség 15 évig tartson és pedig 6
évig a tényleges szolgálatban és 9 évig a tartalékban.
Az ujonczok évi létszáma azonban 5 évi szolgálati ha-
táridő szerint számítható ki, s a hadsereg békeleltáma
ma felett katonák 4 és fél évig tényleges szolgálat után
ideiglenes szabadságra elbocsátandók.

A turkesztani, szemipalatszki, zabszki, jakutszki
és amur tartományokban állomásozó hadseregre nézve,
a melynél erős és számos tartalék kiképzése nem szük-
ségetlenné, a hadiszolgálat határidejét 9 évre szabták,
melyből 7 év a tényleges szolgálatra, 2 pedig a tartal-
lékra esik.

Az orosz sortüzérséget jelenlegi létszámának egy
harmadrészevel akarják szaporítani, ezen célra a hadügy-
minisztériumnál 60 nyolczágyság üteg alakítását tervezik.

Páris, szept. 16. Az elsassi vámkérdés megvizs-
gálásával megbízott bizottság, a vámegyezmény iránt
kedvezőtlenül van hangolva. Thiers ma a bizottságban
meg fog jelenni és hisznek egy egyezkedés létrejövete-
lében. Tegnap egy proklamáció függesztetett ki, mely a
nemzetörségnek Lyonban 2 nap alatt történendő lefegy-
verezését elrendeli. Mindenütt csend uralg.

Modena, szept. 17. Azon vonat, mely a Mont-
Cenis vasutat megnyitotta 22 kocsiból állott. Bardo-
meche-t 10 1/2 órákor hagyta el és 11 órákor ért Moda-
naba. Az alagút 20 percnyi menet után minden baj
nélkül lett áthaladva. Az olasz és francia miniszterek,
valamint a többi résztvevők mindenütt szívélyesen üdvö-
zöltettek. Délután diszebed, melyen mintegy 1000-en
vettek részt, s lelkesült toastok mondtak Olasz és Fran-
ciaországra s a tudományra.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, szeptember 19.

T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak
lejáró előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a
lap szétküldésében fennakadás történjen
a szerkesztőség.

IV. Beküldetett. 16.
Minden betegnek erő és egészség, orvosság és
költség nélkül.

Realescière du Barry Londonból.

A delicat Realescière du Barry minden nya-
valyát meggyógyít, a mely a gyógyszernek ellentáll;
u. m.: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, mirigy-, nyál-
hártya-, lélegzési-, hólyag- és vesebajokat, gumót,
vérhast, száraznyavalyt, mellszorulást, köhögést, emész-
tésihiányt, szorulást, hideglázt, szédülést, vértelulást,
fúlzugást, émelygést és hányást még teherben is, diabe-
test, buskomorságot, soványkodást, csuzeit, köszvényt,

— Ö Felsége vasárnap délután 1/2 órákor a
tűzoltó szerek kiállítását is meglátogatta az erdősoron,
szárnysegéde kíséretében. Ö Felsége huszár-ezredesi
egyenruhát viselt. Gr. Széchenyi Ödön, Szlavay miniszter
és Gamperl főpolgármester fogadták Ö Felségét. Szé-
chenyi üdvözlő beszédére nyájason mondá: „A tűzoltó-
szerek érdekes kiállítását jöttem megsejmelni“, s ott is
mulatott 3/4 óráig, nagy érdeklődéssel nézve a kiállított
tárgyakat s kegyteljesen tudakolódván egymást a
kiállítóktól.

— A képviselőház bizottmánya a kölcsönről
szóló törvényjavaslatot két módosítással fogja a háznak
elfogadására ajánlani. A t.-javaslat 2. §-ban ugyanis a
bizottm. a sorsolás eszméjét elvetette s e helyett a tőzsde
utján való visszafizetést fogadta el. A 6. §-t továbbá a
bizottm. úgy ajánlja módosítani, ha a törvényhozás fogja
a kölcsönnek mily célokra való fordítását.

— A német alkotmányos párt képviselőinek
sept. 17-én Bécsben tartott értekezletéről semmi bizo-
nyost nem tudhatni, miután a képviselők szavukat adták
az elnöknek, hogy a hozott határozatokat egyelőre titok-
ban tartják. Annyi bizonyosnak látszik, hogy elhatározták
a reichsrathból való visszavonulást, míg néhány ki-
álló törvénysértés nem orvosolódik, s az is hírlik, hogy
dr. Herbstől nem sokára „manifestatio“ fog megjelenni a
párt nevében.

— A horvát országgyűlés f. évi sept. 15-ről
1872 január 15-re naplatozott el.

— A folyó hó 22. és 24-én tartandó kolozs-
vári lövészversenyek igen élvezeteseznek ígérkeznek lenni.
A gát-verseny, melyet kilencz 4 láb magas gát fog ké-
pezni ritka látványt nyújtand, a minőt, ha emlékünknem
csal, Kolozsvárt a versenyek alkalmával eddig még nem
szemléltünk. Volt alkalmunk több versenylovat is látni, s
mondhatjuk, hogy az állatok szép termete, pompás ma-
gatarítása elragadt s dícséretes tanúságot tesz arról,
hogy főuraink elpusztult méneseiket minden áron a régi
híres fokra emelni igyekeznek. Ha rossz idő nem zavarja
meg a versenyeket, reméljük, hogy nagyszámú közönség
veend részt ezen, e holt idején különben is egyedüli
mulatságban, a mely a lövészverszt és nemesítés érde-
kében alapítva, a hasznost a gyönyörrel párosítja. A
versenyek közötti időt a helybeli cs. kir. katonai zenekar
előadása fogják kitölteni. Részleteket a falragaszok
adnak.

— A helybeli jótékony nőegylet f. hó 23-án
tűzijátékot rendezet a sétátéren Szabó Ferencz czukrász
által, mire a jótékony cél iránti tekintetből figyelemzett-
jük a közönséget.

— Medgyaszay Ilka k. a. Aradra szerződött.

— Tűzoltó ünnepély Pesten. Vasárnap az új
épület nagy udvarán tartott tűzoltó gyakorlaton roppant
számu közönség vett részt. A tűzoltók délután 3—3 óra
között indultak a plébánia-térről. Elöl négy magyar dísz-
ruhás hirnök lovagolt, ezt követte egy katonai zenekar,

sárgalázt. — Kivonat 72,000 elismervényből gyógyu-
lásokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak.

Elismervény sz. 58.471.

Prunetto (Mondovi mellett) 27. oct. 1869.

Uram! Biztosíthatom önt, hogy a mióta a csodá-
latos Realescière du Barryt használnom, azaz 2 év óta,
nem érzem többé aggkormor nehézségeit sem 84 évem
súlyát. Lábszáram ismét nyulánkok, látásom oly jó, hogy
nincs szükségem szemüvegre; gyomrom erős, mintha 30
éves volnék. Szóval, egészen megifjodottnak érzem ma-
gam; hiszönökölök, gyonást hallgatok, betegetek lá-
togatok, meglehetősen hosszú utakat teszek gyalog, eszem

a különféle tűzoltó egyletek, előttük egy-egy kis honvéd,
táblával, melyen az illető váres neve föl volt írva, s hová
az egylet való. A tűzoltók csapatait 30—35 fogat követte,
fecskendők, társzekerek és tűzoltó szállító kocsi. A me-
net a vacsi-, Dorottya-, fűrdő- és nádor-udvarán 15—
20 ezer ember lehetett. 4 órákor az új épület főorszo-
riadót fújt, a katonai zenekar a néphymnust játszotta, mit
harsány „élien“ követett, jelöl, hogy Ö Felsége a ki-
rály érkezett meg, ki gyalog ment a tűzörök sorain át
a számára elkészült helyig. Először a toló-létra, vagy
mászási gyakorlatok tettek. Azután következett a füg-
gélyes kapocs-létrák használatának bemutatója. A har-
madik gyakorlatnál már oltó-eszközök is szerepeltek. Az e
célra felállított faház tetején a tűzoltók 4 cső segélyével
öntözték az új épület fedelét, két tűzoltó mentő tömlőt
huzott f. l. a második emeletre és azon át benekedt em-
bereket bocsátott le a földre, egyik másik tűzoltó pedig,
ki nagy veszélyben lehetett, egy-két kötél segélyével a
legfelsőbb emeletről a földre ereszkedett, mások oly ug-
rási gyakorlatokat tettek, hogy a közönség a hajmecsztől
látványon nem győzőtt éljenezni. Király Ö Felsége, ki a
2 órán át tartott gyakorlatot nagy érdeklődéssel végig
nézte, elismerését fejezte ki Széchenyi grófnak, kivel,
valamint Folmann, Krausz és Fleischhacker élénken be-
szélgeltet; nemkülönben b. Orczy Bódoggal, ki tűzoltó-
egyenruhában volt. Ö Felsége körében voltak Albrecht
főh, Belegarde, gr. Lónyay, Andrassy gróf, Bittó mi-
niszter, Majláth György, Zichy Victor főispán, Gamperl
főpolgármester. Gyakorlat után az egész tűzoltócsapat
a király előtt éljenezve vonult el. Esti 8 órákor lakoma
volt az „Ujvilág“-ban.

— A küllőmegyei gazdasági egylet alap-
szabályainak 19-ik szakasza értelmében ez évi őszi ki-
állítását 1871. év szeptember 29-én, 30-án és október
hó 1-én Dicső-Szent-Mártonban rendezi.

(Vége.)

X. Gazd. tenyészállatokért: 1. Lovak közül a)
3—4 éves mőre I. jutalom 25 frt. II. j. 10 frt. b) 3—4
éves kanczára I. j. 20 frt. II. j. 5 frt. b) Koczára I. j. 10
frt. II. j. 5 frt. 2. Szarvasmarhák. a) Legkitűnőbb ma-
gyar faju bikára I. j. (államdíj) 80 frt. II. j. a. díj 20 frt.
III. j. egyleti díj 10 frt. b) Kitűnő magyar faju tehénre I.
j. (a. díj) 75 frt. II. j. (a. díj) 25 frt. III. j. egyleti díj 10
frt. 3. Hazai faju juhak közül, melyek lehetnek keresz-
tezettek is: a) Kosra: I. a. j. 15 frt. II. a. j. 10 frt. III.
egy. j. 5 frt. b) Anyajuhra: I. a. j. 15 frt. II. a. j. 10
frt. III. egy. j. 5 frt. 4. Sertések közül: a) Kanra: I. j.
20 frt. II. j. 15 frt. III. j. 5 frt. o. é.

XI. Gazdasági gépekért: 1. Cséplőgépet: I. a.
j. 1 ezüstérem. II. a. j. 50 frt. 2. Szelelő- és választó-
rostára: I. a. j. egy aranyérem. II. a. j. 25 frt. 3. Vas-
ekére: I. a. j. egy aranyérem. II. a. j. egy bronzérem.
III. a. j. 20 frt. IV. a. j. 15 frt. V. a. j. 10 frt. 4. Kö-
zönséges kerülő- s váltókére: a. j. 10 frt. 5. Kukuri-

cza morzsolóra: I. a. j. 20 frt. II. a. j. 15 frt. 6. Kis-
sebszerű vetőgépre: I. a. j. 15 frt. II. a. j. 5 frt. 7.
Boronára: I. a. j. 20 frt. II. a. j. 15 frt. 8. Borsajtóra:
I. a. j. egy aranyérem. II. a. j. egy ezüstérem. III. a. j.
30 frt. 9. Hengerre: a. j. 20 frt. o. é. Jegyzet. A kiállí-
tott gépek kitűnőbbjeiből a kiállító bizottmány, az alap-
szabályok 29. szakasza értelmében, az egylet tagjai kö-
zött való kisorsolás végett vásárol.

XII. Gazdasági kovács és bodnár munkáért!

a) Legkitűnőbb gazdasági kovács munkára: a. j. 25 frt.
b) Vasszerszámokra a. j. 10 frt. c) Famunkára egyli. díj
egy db. arany. d) Hordókra I. jutalom állam díj 20 frt.
II. jutalom államdíj 15 frt. o. é.

Szükséges tudnivalók: A kiállítandó tárgyak,
kivéve a tenyészállatokat, 1871. szeptember 29-ik napjáig
küldendők Dicső-Szent-Mártonba, a vármegyeházhoz a
„rendező bizottmányhoz“ címezve, és minden tárgyan
megnevezve, hogy a kiállító „visszavárja“ vagy az
„egylet részére ajánlja.“

A gazdasági tenyészállatok az első napon, azaz
szeptember 29-én a rendező bizottmány titkáranál, a vár-
megyeháznál jelentendők be, melyek fölött a bírálat és
díjkiosztás az nap déli 1 órákor meg fog történni; a ki-
állítók községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy
az illető állatok, legalább egy éve tulajdonokban vannak,
különben lutulomra igényt nem tarthatnak.

A borokból, a kiállítónak legalább 20 vederrel kell
bírnia és a kiállításra egy fajtából három palackot küldé-
nie, ha versenyre és jutalmazásra szánvák; a palackok
a kiállító kívánságára, becsárban megváltatnak, ellen-
esetben visszaadtnak.

A gépek megpróbálása és bírálata, másodnap azaz
szeptember 30-án reggel fog megtartatni.

A látogatók naponta 10 o. é. kr. belépti díjt fizetnek.

A kiállítás harmadnap délbefelejeztetik, még az
nap délután az egylet részére ajánlott tárgyak elárverez-
tetnek; a visszakívánt tárgyak az ezt követő napon ki-
adtnak.

A jutalmak és dícsérő oklevelek a tárlat teljes
befejezése után kiosztatnak.

Dicső-Szent-Márton, 1871. július hó 2-ik napján.

Gr. Bethlen Camilló, s. k. Farnos Elek, s. k.
a rendező bizottmány elnöke. rendező bizott. titkár.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 19-ről: 5% Metalliques 58.65. 5% Nemzeti
kölcsön 68.60. 1860-diki államkölcsön 98.20. Bank-
részevények 771. Hitelrészevények 289.30. London 117.
75. Ezüst 118.85. Cs. kir. arany 5.72. Napoleondor
9.45 1/10.

Földtermentesítési kötvények: Magyar 78.75.
Temesi 76.—. Erdélyi 76.25. Horv.-Slavon —.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

(273) Hirdetmény. 2—2

A görényi m. kir. erdőhivatal részéről köz-
hírré tétetik, miszerint a görényi m. kir. urad-
almi bértárgyak nyilvános árverezés útján
leendő kiadása iránt szeptember hó 25-re kitű-
zött volt hatánap felsőbb helyeni intézkedések
folytán szeptember hó 26-ra naplatoztatik el.
M. kir. erdőhivatal szeptember 17-én 1871.

(271) 2—2

A kolozsvári állami tanítónő-képzésben a
növendékek és tanítónők élelmézése, valamint
a mosás vállalkozás útján kiadandó; vállal-
kozni kívánók felhivatnak, hogy ajánlataikat f.
sept. hó 28-ig jelentse b. ügyvéd Simon Elek
urnál, hol a feltételekről értesülhetnek.
Kovácsi Antal, jegyző.

Első nyilvános
magasabb
kereskedel-
mi tanintézet

Bécsben,
Leopoldstadt, Prater-
strasse 32,

Porges Károly
igazgató.

Az intézet két részre oszlik: a) iskola, b) szakfolyamok.
Az iskola 3 évfolyamból áll: I. előkészítő év; II. iskolai tanítás; III.
gyakorlati munkásság. — A szakfolyamok: I. külön osztály;
II. vasúttanfolyam; III. biztosítási tanfolyam; IV. ismétlőfolyam
a végzett tanulók számára (Egy éves önkényesek); V. esti
iskola.

A tanév kezdődik október elején.
Az intézettel egybekötött

Tan-iroda kereskedelmi tudományok számára

czimű külön osztályba, azok számára kik kor, állás, előképzettség
és foglalkozás miatt nem látogathatják a tanodát, folytonosan beléphetni.

Oktober 3-án kezdődik egy esti
tanfolyam,
három havi időtartammal, egyszerű és kettős könyvvitel, kereskedői
számítan, kereskedelmi levelezés és váltótan felett. Porges igazg.

Továbbá forgalmi vasút-, üzlet- és távirat szolgálat iránt
azok számára, a kik vasuti hivatalnokai állomásokat akarnak nyerni,
előkészítő tanfolyam lép életbe.

A tanári kart a cs. kir. szab. északi vaspálya legjobbhírű
hivatalnokai képezik.

Az egész biztosítási szakmára nézve is külön tanfolyam
nyitattik.

Az intézetet a cs. k. közoktatásügyi és vallás-ministerium
az Ausztriában létező akadémiákkal egyenlővé tette, s e kitüntetés
az intézet jeles berendezésével és tanítási eredményeivel indokolta.
A tanítási eredmények s az igazgatóság fáradságos igyekezete oly
sikerdús versenyt teremtett, hogy más intézetek ennek példátlan szer-
vezetét utánozni elhatározták. Beiratások szeptember 26-tól kezdve
történnek.

Programmok az intézeti helyiségben és Beck akadémiái
könyvkereskedésében, Bécs, Rothenthurmstrasse Nro 15, ingyen
kaphatók.

8—10

(238)

30,000 frank

6—6 ingyen!! (252)
egy húszadrész 400 frankos török sorsjegy
csak 6 forint.

6 ftinak egyszer — mindenkorra lefizetése mellett, minden további fizetés nélkül, kap
mindenki egy törvényszerűleg megbélyegzett részletjegyet, s ez által azonnal közös birtokosává
válík egy azon följegyzett sorsjegynek és

évenként 6-szor ingyen játszik.

Egyetlen lotto — kölcsön se nyújt annyi nyerhetési eshetőséget, mint a török császári
kormánytól biztosított; ez 600,000, 300,000, 60,000, 10,000 sat. frk nyereményekkel van
kiállítva, s minden nyeremény

aranyban, adólevonás nélkül

fizetetik ki; a legkisebb nyeremény 400 frank aranyban. Ezzel a vagyontalannak is alkalom
van nyújtva, hogy csak 6 frtnyi csekély betétet szerencséjét állandóan megállapítsa, mert
egy efféle részletjeggyel

30.000 frankot aranyban

nyerhet. Több darabnak, különböző számmal ellátva vásárlása, tetemesen neveli a nyeremény
lehetőségét. Ez összeállításal azt hisszük, hogy a legcélszerűbb a legelőnyösebbet nyújtjuk
a közönségnek, s további élénk részvételt annál inkább remélünk, mert a legközelebbi hú-
zás 300,000 frank főnyereményvel már f. é. október 1-én meglesz.

Messinger és társa bankháza

Bécsben, Stadt, Schulerstrasse 7, az Istvánér mellett.
Pesten Dorottyaútcza, Wurmház.
Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

egy török csász. 400 frankos
díjsorsjegy tizedrészére
12 o. é forintjával.

A legközelebbi húzás

már f. é. október 1-én lesz.

Főnyeremény 300,000 frk. aranyban.

Visszavásárlás a napi árkelet szerint. — Kibocsátja s az összeg beküldése mellett kapható
az osztrák központi bank-tól

Bécs, Stock im Eisenplatz 3 sz.

Jegyzés. Váltóirodák mindenféle állam és üzleti papir, arany- ezüstpénz, bank-
jegy sat. eladását és vásárlását pontosan a napi árkelet szerint eszközli.

Megrendelések a cs. k. tőzsde számára legpontosabban teljesíttetnek.
(Utánnymot nem fizetődik.)

Ny. Gámán János örököséinél Kolozsvárt.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft.
288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben
Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében,
Pesten Törökül, Brünhen Eder F.-nél, Kolozsvárt
Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Re-
doute során. Továbbá: Kronstädter József urnál
kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz.
és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden vá-
rosban jó gyógyszerészknél és fűszerkereskedőknél; a
bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány
vagy utánvét mellett.

30,000 frank

6—6 ingyen!! (252)

egy húszadrész 400 frankos török sorsjegy
csak 6 forint.

6 ftinak egyszer — mindenkorra lefizetése mellett, minden további fizetés nélkül, kap
mindenki egy törvényszerűleg megbélyegzett részletjegyet, s ez által azonnal közös birtokosává
válík egy azon följegyzett sorsjegynek és

évenként 6-szor ingyen játszik.

Egyetlen lotto — kölcsön se nyújt annyi nyerhetési eshetőséget, mint a török császári
kormánytól biztosított; ez 600,000, 300,000, 60,000, 10,000 sat. frk nyereményekkel van
kiállítva, s minden nyeremény

aranyban, adólevonás nélkül

fizetetik ki; a legkisebb nyeremény 400 frank aranyban. Ezzel a vagyontalannak is alkalom
van nyújtva, hogy csak 6 frtnyi csekély betétet szerencséjét állandóan megállapítsa, mert
egy efféle részletjeggyel

30.000 frankot aranyban

nyerhet. Több darabnak, különböző számmal ellátva vásárlása, tetemesen neveli a nyeremény
lehetőségét. Ez összeállításal azt hisszük, hogy a legcélszerűbb a legelőnyösebbet nyújtjuk
a közönségnek, s további élénk részvételt annál inkább remélünk, mert a legközelebbi hú-
zás 300,000 frank főnyereményvel már f. é. október 1-én meglesz.

Messinger és társa bankháza

Bécsben, Stadt, Schulerstrasse 7, az Istvánér mellett.
Pesten Dorottyaútcza, Wurmház.
Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

egy török csász. 400 frankos
díjsorsjegy tizedrészére
12 o. é forintjával.

A legközelebbi húzás

már f. é. október 1-én lesz.

Főnyeremény 300,000 frk. aranyban.

Visszavásárlás a napi árkelet szerint. — Kibocsátja s az összeg beküldése mellett kapható
az osztrák központi bank-tól

Bécs, Stock im Eisenplatz 3 sz.

Jegyzés. Váltóirodák mindenféle állam és üzleti papir, arany- ezüstpénz, bank-
jegy sat. eladását és vásárlását pontosan a napi árkelet szerint eszközli.

Megrendelések a cs. k. tőzsde számára legpontosabban teljesíttetnek.
(Utánnymot nem fizetődik.)